

SANCTA MARIA LEUVEN

ÉÉN SCHOOL, TWEE CAMPUSSEN

MET EEN HART VOOR KINDEREN, IN HET HART VAN DE STAD.

Campus Charles Deberiotstraat

Beste leerling

Kom je voor het eerst naar onze school omdat onze studierichtingen in de lijn van je verwachtingen liggen? Of ben je al langer met onze school vertrouwd? Samen willen wij er een boeiend en verrijkend schooljaar van maken. Van harte welkom!

Beste ouders

Wij waarderen het dat u voor onze school hebt gekozen. Als ouder(s) draagt u de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding van uw kind. Met uw steun willen wij uw kind kwaliteitsvol onderwijs bieden, een veilige omgeving en een christelijk geïnspireerde levensvisie. Samen met de leerkrachten en de medewerkers van onze school wensen wij alle leerlingen veel enthousiasme, creativiteit en inzet toe bij deze nieuwe start.

Willy Lemmens, algemeen directeur
Herwig Hendrikx, pedagogisch directeur
Geert Pues, pedagogisch directeur
Nadine Roman, pedagogisch directeur

Campus Sint-Jacobsplein

Sancta Maria Leuven

Campus Charles Deberiotstraat 14
016 23 56 77
Campus Sint-Jacobsplein 15 B
016 22 62 77
adm@sml.be
www.sml.be

Inrichtende Macht

vzw SMD-L

Openingsuren tijdens het schooljaar:

Woensdag van 7.45 uur tot 12.30 uur
Andere werkdagen van 7.45 uur tot 16.30 uur

Pedagogisch project

Vanuit een christelijke overtuiging, met een eigentijdse blik en een toekomstgerichte visie wil Sancta Maria Leuven kwalitatief hoogstaand onderwijs bieden en jongeren voorbereiden op de samenleving van morgen.

In onze school gaan de onderwijsvormen ASO en TSO harmonieus samen.

Op twee campussen bieden we een brede waaier studierichtingen aan, die een degelijke voorbereiding zijn op alle vormen van hoger onderwijs of specifiek gericht op de zorg voor de mens.

Onze school staat garant voor een ontmoetende onderwijsstijl en een waarderende aandacht voor elkaar.

Elke leerling krijgt daarbij alle kansen en wordt bevestigd in zijn mogelijkheden, om zo tot volledige ontplooiing te komen.

Wij willen heel duidelijk samen school maken:

ouders, leerlingen, leerkrachten, ondersteunend personeel en directie.

Daarom streven we een open communicatie na en stimuleren we de dialoog met alle betrokkenen.

In Sancta Maria Leuven hebben we hart voor elkaar, geven we elkaar vleugels. Elke dag opnieuw.

Samen leven op school

Ons uitgangspunt is even belangrijk als eenvoudig: **respect**.

Van jou voor je medeleerlingen, je leerkrachten,
het administratief en onderhoudspersoneel, de directie.

En omgekeerd natuurlijk!

Maar ook respect voor je eigen en andermans spullen,
voor schoolmateriaal en gebouwen.

Zo werken we samen elke dag aan een fijne sfeer en een aangename omgeving.

Schoolreglement

Bij het begin van het schooljaar krijg je van ons een schoolreglement. Als je bij ons school loopt, gaan we er zonder meer van uit dat je de daarin vermelde afspraken nakomt.

Dagindeling

Op de twee campussen ziet de dagindeling er identiek uit. Tijdens de middagpauze mogen alleen leerlingen die in Leuven wonen (met toestemming van hun ouders) en leerlingen uit de derde graad de school verlaten. De anderen eten hun boterhammen op in de eetzaal. Daarna is er nog tijd om even te ontspannen op de speelplaats.

Leerboeken en rapporten

In onze school hoef je je leerboeken niet te kopen, maar kun je ze huren – en dat is een pak goedkoper. Voor bepaalde vakken heb je werkschriften nodig en die moet je wél kopen, maar we proberen de kosten daarvan toch binnen de perken te houden. De kopieën die leerkrachten voor je maken, krijg je een paar keer per jaar doorgerekend.

Onze school is technologisch sterk uitgerust, zodat zowel onze leerkrachten als onze leerlingen ook moderne ICT- werkmiddelen kunnen gebruiken. We werken bovendien met een beveiligd elektronisch leerplatform, Smartschool, waar leerlingen en leerkrachten makkelijk informatie kunnen uitwisselen. Heb je zelf geen pc of is de jouwe tijdelijk onbruikbaar, geen nood: in onze open leercentra staan onze computers voor je klaar.

Je rapport krijg je nog op papier, maar is ook voor jou en je ouders raadpleegbaar via Smartschool.

campus	Charles Deberiotstraat	Sint-Jacobsplein
lesuur 1	8.20 - 9.10 uur	8.25 - 9.15 uur
lesuur 2	9.10 - 10.00 uur	9.15 - 10.05 uur
pauze	15 minuten	15 minuten
lesuur 3	10.15 - 11.05 uur	10.20 - 11.10 uur
lesuur 4	11.05 - 11.55 uur	11.10 - 12.00 uur
middag	50 minuten	50 minuten
lesuur 5	12.45 - 13.35 uur	12.50 - 13.40 uur
lesuur 6	13.35 - 14.25 uur	13.40 - 14.30 uur
pauze	5 minuten	5 minuten
lesuur 7	14.30 - 15.20 uur	14.35 - 15.25 uur
lesuur 8*	15.20 - 16.10 uur	15.25 - 16.15 uur

* enkel in tweede/derde graad

Samen elke leerling alle kansen geven

Je komt natuurlijk naar school om te leren, maar soms wil dat even niet lukken.

Omdat je de leerstof niet helemaal beet hebt,
omdat je een verkeerde leermethode gebruikt,
omdat je tijdelijk niet zo goed in je vel zit,
omdat er familiale problemen opduiken,
omdat ...

Bij wie kun je dan terecht?

Vakleerkracht

Heb je vragen over een bepaald vak, dan spreek je best de leerkracht van dat vak aan. Vraag gerust om de stof nog eens opnieuw uit te leggen – wellicht zijn je medeleerlingen daar ook blij mee.

Heb je een verkeerde leermethode, dan kun je in de eerste graad al veel opsteken van de lessenreeks 'leren leren' in het vak Sociale Activiteit, maar je kunt ook met je vragen terecht bij de bijlesleerkracht. Dat kan trouwens ook nog in de tweede graad.

Daarnaast zal elke leerkracht je ook tips geven voor het studeren van zijn eigen vak – dan spits je dus maar beter je oren!

Klassenleraar

Elke klas krijgt minstens één klassenleraar, die speciale zorg en aandacht aan zijn of haar klas besteedt. Het is een leerkracht die er meerdere uren per week lesgeeft en jou en je medeleerlingen dus goed kent. Hij of zij is je eerste aanspreekpunt over de sfeer en de omgangsvormen in de klas.

Klassenraad

Bij het begin van het schooljaar, na elke examenperiode en zo vaak het tussendoor nodig blijkt, komt de klassenraad samen.

In de klassenraad zetelen al de leerkrachten van wie je les krijgt, vaak aangevuld met een leerlingenbegeleider en een directielid.

Je klassenleraar bereidt de vergadering voor. Alle moeilijkheden in de klas worden besproken en gekaderd... en er wordt een oplossing voor gezocht.

De klassenraad formuleert op het eind van elk schooljaar ook een ernstig studieadvies.

Zorgteam

Heb je een geattesteerd leerprobleem? Licht dan niet alleen je klassenleraar, maar zeker ook ons zorgteam in, zodat we je de juiste zorg en opvolging kunnen bieden.

Heb je recht op ondersteuning? Dan zal het zorgteam in overleg met het CLB een begeleidingsplan voor je opstellen.

Interne leerlingenbegeleiders

Heb je een stevige ruzie met je vrienden? Het gevoel dat je geïsoleerd of gepest wordt? Merk je dat andere leerlingen zoiets overkomt? Wacht dan zeker niet af, maar spreek je klassenleraar of een van de leerlingenbegeleiders aan. Ook als je persoonlijke of familiale problemen hebt, kun je bij hen terecht. Zij zijn er speciaal om naar jou te luisteren en om samen met jou naar oplossingen te zoeken.

CLB: Centrum voor Leerlingenbegeleiding

Heb je vragen over je studiemethode of studiekeuze, heb je emotionele problemen en wil je toch liever praten met iemand van buiten de school? Dan kan dat zelfs ... gewoon op school. Minstens één dag per week zijn VCLB-medewerkers namelijk aanwezig in hun kantoor bij ons. Ook zij zijn er voor jou!

Directie

De directie wil dat elke leerling van onze school met de juiste zorg omringd wordt. Het kader is er, onze medewerkers staan klaar maar soms kan er toch nog iets fout gaan. Als je het gevoel hebt dat een situatie vastloopt, kan een gesprek, telefoon of mailtje met de directie wellicht uitkomst bieden.

Samen meer mens worden

Leren leren is zeker belangrijk, leren leven is dat nog meer.

En dat doe je ook buiten het klaslokaal.

Ook daarbij wil onze school graag een actieve rol spelen,

door een ruim aanbod aan buitenschoolse activiteiten

en aandacht voor maatschappelijke problemen die **verder gaan dan je eigen ik**.

Klasuitstappen

In en rond Leuven kun je je horizons verruimen. Stadswandelingen, museumbezoeken, theater- en filmvoorstellingen, natuurexploraties, werkveldverkenningen in bedrijven en instellingen, zelf een activiteit organiseren voor bewoners van een woon- en zorgcentrum, het kan allemaal.

Sport

Onze school beschikt over de nodige sportzalen, maar voor de lessen LO trek je ook geregeld naar de Sportschuur in de Rijschoolstraat of wandel je naar Sportoase, waar er keuze te over is om je lichamelijke conditie op peil te houden.

Meerdaagse relatiedagen

Meer inzicht krijgen in relaties, je medeleerlingen en je leerkrachten beter leren kennen, dat doe je tijdens meerdaagse relatiedagen op verschillende

Naar het buitenland

Afhankelijk van de campus waar je school loopt, maak je met je klas soms andere buitenlandse excursies. Zo staat Parijs op het reismenu, niet alleen om de kennis van de Franse taal aan te scherpen, maar vooral om te proeven van het rijke culturaanbod van deze lichtstad.

De laatstejaars bezoeken pittoreske steden in Engeland, maken een onvergetelijke trip door Tsjechië-Duitsland of genieten van Rome, de hoofdstad van la bella Italia.

Verder dan je eigen ik

Christelijke waarden zijn voor onze school een inspiratiebron. We proberen die elke dag waar te maken door respect te hebben voor elkaar, door solidair te zijn met wie minder kansen krijgt, door geëngageerd in het leven te staan.

Ons studietoerod op twee campussen — een waaier aan mogelijkheden

Eerste graad

- Eerste leerjaar A
- Brede basisvorming met optie flexuren
  - Brede basisvorming met optie Latijn
- Tweede leerjaar
- Economie en organisatie
  - Klassieke talen: Latijn
  - Maatschappij en welzijn
  - STEM - wetenschappen

Tweede graad

Eerste leerjaar	Tweede leerjaar
➤ Economische wetenschappen	ASO ➤ Economie
➤ Humane wetenschappen	ASO ➤ Humane wetenschappen
➤ Latijn	ASO ➤ Latijn
➤ Maatschappij en welzijnswetenschappen	ASO ➤ Wetenschappen
➤ Maatschappij en welzijn	TSO ➤ Sociale en technische wetenschappen
➤ Moderne talen	
➤ Natuurwetenschappen	

Derde graad

ASO	➤ Economie - moderne talen
	➤ Economie - wiskunde
	➤ Humane wetenschappen
	➤ Latijn - wetenschappen
	➤ Latijn - wiskunde
	➤ Moderne talen - wetenschappen
	➤ Wetenschappen - wiskunde
TSO	➤ Gezondheids- en welzijnswetenschappen
	➤ Jeugd- en gehandicaptenzorg
	➤ Sociale en technische wetenschappen

graad 1

eerste leerjaar A - Brede basisvorming met optie flexuren
- Brede basisvorming met optie Latijn

tweede leerjaar - Economie en organisatie
- Klassieke talen: Latijn
- Maatschappij en welzijn
- STEM - wetenschappen

Je staat op de drempel,
je kijkt om je heen:
is er op deze school
ook een plaatsje voor mij?
Zoveel leerkrachten
en zoveel vakken...

Wees maar gerust:
we helpen je
je weg wel te vinden.

eerste leerjaar A

Brede basisvorming

In het eerste leerjaar A van de brede basisvorming krijg je les van verschillende leerkrachten. Er wordt verder gebouwd op de leerstof uit het basisonderwijs. De nadruk zoveel mogelijk op een gelijke start en aanpak voor iedereen. Het tempo in de klas ligt wel hoger dan in de basisschool en je moet een grotere zelfstandigheid aan de dag leggen.

Duizel je bij al die nieuwe vakken? Geen paniek: we helpen je een leer methode ontwikkelen en geven je volop studietips. Raak je toch nog even de leerdraad kwijt? Dan kunnen leerkrachten je helpen om via remediëring tekorten in de leerstof weg te werken.

Brede basisvorming Nederlands, Frans, wiskunde	uren/week
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	4
Aardrijkskunde	2
Natuurwetenschappen	2
Techniek	2
Wiskunde	4
Geschiedenis	1
Beeld	1
Muziek	1
Lichamelijke opvoeding	2
AANVULLEND GEDEELTE	FLEX
Differentiatie-uren - flexuren	
Verdieping en remediëring Nederlands, Frans en wiskunde	3
Horizonuren	
Mens en samenleving Verkennde modules STEM Taal en Cultuur Economie en Organisatie Maatschappij en Welzijn Durf Kiezen	4
	32

Brede basisvorming Latijn	uren/week
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	4
Aardrijkskunde	2
Natuurwetenschappen	2
Techniek	2
Wiskunde	4
Geschiedenis	1
Beeld	1
Muziek	1
Lichamelijke opvoeding	2
AANVULLEND GEDEELTE	LATIJN
Differentiatie-uren Latijn	
Optie Latijn	4
Horizonuren	
Mens en samenleving Verkennde modules STEM Taal en Cultuur Economie en Organisatie Maatschappij en Welzijn Durf Kiezen	3
	32

Vernieuwde onderwijsvormen in het eerste leerjaar A

De eerste graad is een belangrijk scharnierpunt tussen de lagere school en de verdere studieloopbaan. Ons sterke en enthousiaste lerarenteam wil een betrouwbare gids zijn bij deze overgang door een veilige en warme leeromgeving te bieden. Met de juiste ondersteuning groeit ieders veerkracht, het enthousiasme om graag naar school te komen en de eigen talenten te exploreren.

In de vernieuwde eerste graad varieert de lesmethodiek van leraren meer dan vroeger: van duidelijke instructies en co-teaching tot onderzoek en exploratie.

Wat betekent dat concreet voor jou?

In het eerste leerjaar A krijg je 32 uren les per week, waarvan 25 uren vastliggen voor algemene vakken.

Daarnaast krijg je 7 aanvullende uren. **De belangrijkste vraag voor jou luidt: wil je je bekwamen in talen en wiskunde, of je verdiepen in Latijn?** Die keuze maak je in de differentiatie-uren.

Wat je ook kiest, je krijgt in elk geval de kans om nog andere talenten te ontdekken tijdens de horizonuren.

Differentiatie-uren Nederlands, Frans, wiskunde

In de A-stroom kun je kiezen voor een verdieping in het vak Latijn.

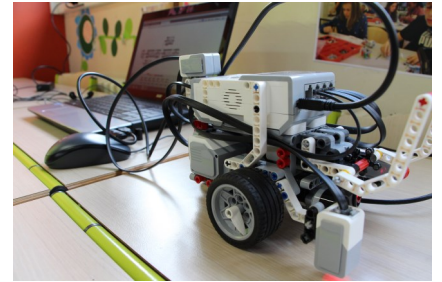
Of je kiest voor remediëring en verdieping van de vakken Nederlands, Frans en wiskunde. De remediërende lesmethodiek is onder meer gebaseerd op de principes van co-teaching en zelfsturend werk, waarbij je het leertempo, de planning en de aanpak voor een stuk autonoom kan bepalen.

Co-teaching op drie sporen

Tijdens één lesuur per week word je begeleid door drie leerkrachten. Eén leraar focust zich op wie nood heeft aan extra ondersteuning (het blauwe spoor). De twee andere leerkrachten coachen leerlingen die met minder instructies toch zelfstandig kunnen werken (het groene spoor). En een derde groep leerlingen probeert volledig op zelfstandige basis de leerstof te verwerken (het gele spoor). Als je daarbij vastloopt, kun je natuurlijk altijd een van de leerkrachten om hulp vragen.

Wat is het grote voordeel van co-teaching?

Als je extra ondersteuning nodig hebt, kun en durf je sneller om hulp vragen. Je hoeft niet langer op school te blijven voor aparte inhaallessen, de remediëring gebeurt immers al in de klas en je mag op je eigen tempo werken. En stilaan voel je je binnen elk van de drie vakken sterk genoeg om minder basis- en meer verdiepingsoefeningen maken. Zo word je stapsgewijs uitgedaagd om meer uit jezelf te halen.

Differentiatie-uren Latijn

Studeer je graag en regelmatig voor al je vakken? Heb je weinig hulp nodig bij het studeren en behaal je op eigen kracht mooie resultaten? Heb je interesse voor taal, geschiedenis en cultuur? Dan is de optie Latijn zeker een goede keuze.

In het eerste jaar zal je ervaren dat Latijn een verfijnde, maar ook een moeilijke taal is. Je komt in contact met een oude cultuur die een grote invloed heeft gehad op onze huidige samenleving en die aan de oorsprong ligt van heel wat Europese talen.

Als je de optie Latijn kiest, leer je heel veel woorden en train je je geheugen. En door de studie van de Latijnse spraakkunst, leer je logisch nadenken en de opbouw van teksten begrijpen. Voor je het weet, duikel je in Latijnse teksten en versta je meteen wat Harry Potter bedoelt als hij zegt:

(een slapende draak mag je nooit kietelen)

En wie lang genoeg volhoudt, vertaalt later moeiteloos een tekst van Vergilius, een beroemde schrijver uit het oude Rome, die ooit zei: *audaces fortuna iuvat*, geluk is voor de durvers.

Hoogvliegers

Als je een meer- of hoogbegaafde leerling bent die bij de start van het schooljaar al klaar is voor extra uitdagingen, kun je in het project 'Hoogvliegers' stappen.

Je wordt in eerste instantie geselecteerd op basis van een attest uitgereikt door erkende externe instanties. Daarna krijg je instaptoetsen voor de vakken Nederlands, wiskunde en Frans. Wie daar zeer goede resultaten behaalt, kan in aanmerking komen voor een hoogvliegertraject.

Eind september is er een informatievergadering voor je ouders, die daarna hun toestemming kunnen geven voor je deelname. Onderweg kunnen ze je vorderingen volgen via de evaluaties van de begeleidende leerkrachten en op het einde van het schooljaar genieten ze van een toonmoment, waar je kunt laten zien waaraan je het hele schooljaar gewerkt hebt.

Als je aansluit bij de hoogvliegers, werk je aan projecten over maatschappelijke onderwerpen, taal en cultuur, wiskunde en wetenschappen.

In de **eerste graad** werk je tijdens twee vaste lessen onder begeleiding aan een project. De notities van de vakken die je op dat moment niet kunt volgen, schrijf je bij tijdens de middagpauze. Ben je tijdens andere lessen vroeger klaar met je taken, dan kun je voortwerken aan je project.

In de **tweede graad** kies je een thema waarin je je ongeveer zes weken wil verdiepen. De verantwoordelijke voor het project gaat op zoek naar een geschikte mentor en volgt de praktische uitvoering op.

In de **derde graad** kun je via meer uitgebreide vakkenpakketten je studierichting verbreden of ga je zelfstandig aan de slag met een onderwerp dat je wil uitdiepen, waarbij je hulp krijgt van een coach.

En dan wordt het juni...

Op het einde van het eerste schooljaar komen al je leerkrachten samen in een adviserende klassenraad. Zij zullen op basis van je evaluaties, je interesses en mogelijkheden een oriënterend advies geven bij je keuze van een basisoptie voor het tweede leerjaar van de eerste graad. Indien nodig krijg je extra remediëringsoopdrachten.

Pas op het einde van de eerste graad zal de delibererende klassenraad je een A-, B- of C- attest toekennen:

Attest A: je bent geslaagd en je kunt alle kanten uit.

Attest B: je mag overgaan naar een volgende jaar behalve voor bepaalde studierichtingen.

Attest C: je bent niet geslaagd.

Horizonuren

Afhankelijk van de keuze die je in de differentiatie-uren maakt, krijg je 3 of 4 lessen waarin je je horizon kunt verbreden, nieuwe talenten ontdekken of gekende aanscherpen. De horizonuren worden opgesplitst in het vak 'Mens en Samenleving' en vijf verkennende modules, waarbij praktische ICT-toepassingen en aandacht voor leren leren niet weg te denken zijn.

Het vak 'Mens en Samenleving'

Het vak 'Mens en Samenleving' is een uitdagend nieuw vak. Je ontwikkelt er onder meer een gezonde burgerzin, financiële en digitale geletterdheid. In je zoektocht naar (verborgen) talenten zorgen leerkrachten voor ondersteuning op maat. Want voor je op het einde van de eerste graad een doordachte studiekeuze kunt maken, moet je je kwaliteiten maximaal leren ontdekken. In de huidige snel veranderende maatschappij word je maar beter een kritische en zelfredzame burger. En waar kun je dat beter oefenen dan in de klas?

Vijf verkennende modules

Geënt op het vak 'Mens en Samenleving' volg je gedurende het schooljaar vijf verkennende modules van telkens 6 lesweken. Je vertrekt met je eigen bagage, je werkt rond realistische situaties en verbindt theorie met praktijk. De leraren zetten samen met jou duidelijke leerdoelen voorop, zodat je weet wat er van jou wordt verwacht. Voor de vijf verkennende modules leg je geen examens af, maar krijg je permanente evaluatie. Niet alleen je kennen en kunnen worden gewaardeerd, maar ook je individuele groeiproces en het traject dat je met klasgenoten hebt afgelegd. Leraren geven je opbouwende feedback en laten je bewust stilstaan bij je eigen leerproces. Een beoordeling is immers nooit een eindpunt, maar een tussenstop in het leerproces.

Module STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics): je verkent op praktijkgerichte wijze een waaier aan technologische, technische, exact-wetenschappelijke en wiskundige projecten.

Module Taal en Cultuur: via interactieve projecten ervaar je dat cultuur en taal elkaar raken en bestuiven op een verrassende en creatieve wijze. Je ontdekt hoe moderne media, film en fotografie hierbij een rol spelen.

Module Economie en Organisatie: via concrete projectjes maak je kennis met de basisprincipes van onze (wereld)economie. Je verlaat de grenzen van het klaslokaal door zelf te exploreren hoe de financiële wereld in elkaar zit, hoe beurzen werken, welke mechanismen de koopkracht beïnvloeden, hoe je een eigen budget kunt beheeren. Kortom: je wordt financieel geletterd.

Module Maatschappij en Welzijn: sterk aangestuurd door het vak 'Mens en Samenleving' leer je je eigen identiteit ontwikkelen, met aandacht voor een gezonde levensstijl, burgerzin, de diversiteit van de samenleving, je verantwoordelijkheid voor het klimaat en het milieu en wat je eigen aandeel kan zijn voor de duurzaamheid van onze planeet.

Module Durf Kiezen: samen met je klasgenoten mag je een creatief proces van a tot z naar je hand zetten. Je kunt volop improviseren, maar je leert ook informatie verzamelen, gegevens verwerken en presenteren via multimediale technieken. Kijk maar eens op de Facebookpagina van Sancta Maria Leuven naar de filmpjes van onze eerstejaars, stuk voor stuk het resultaat van heerlijk durven en doen!

tweede leerjaar eerste graad

Algemene vorming

De algemene vorming in het tweede jaar van de eerste graad omvat 25 lesuren per week. Daarnaast kun je kiezen tussen vier verschillende basisopties, waar je gedurende 5 lesuren per week (maior) vanuit een persoonlijk engagement een extra interessegebied exploreert: Economie & organisatie, Klassieke talen Latijn, Maatschappij & welzijn en STEM – wetenschappen.

Het lesprogramma voorziet ook twee uren per week (minor) waar je voor moderne talen, wiskunde en wetenschappen wordt geprikkeld om via projectwerk meer creatieve horizonten te verkennen. Maar als je binnen dit urenpakket meer behoefte hebt aan remediëring en verdieping, dan kan dat natuurlijk ook.

Je algemene kennis en vaardigheden verbreden en verankeren, daar zetten we in het tweede leerjaar van de eerste graad samen op in. Je zult dus vooral vanuit het urenpakket algemene vorming moeten bewijzen klaar te zijn voor de stap naar de tweede graad.

Via thematisch projectwerk zal je in de loop van tweede jaar ook kennis maken met de andere basisopties om zo je blik naar mogelijke studierichtingen in de tweede graad te verruimen en je honger naar meer aan te scherpen.

ALGEMENE VORMING	
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	3
Engels	2
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Wiskunde	4
Beeld	1
Natuurwetenschappen	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muziek	1
Techniek / ICT	2
Totaal uren/week	25

tweede leerjaar eerste graad

Basisoptie economie en organisatie

Niet alleen je eigen financiën boeien je, maar ook grotere economische processen en maatschappelijke belangen die eraan gelinkt zijn. Of anders geformuleerd: als je de inhoud van je eigen portemonnee naar een hoger kennisniveau wenst op te tillen, dan kies je voor de basisoptie economie en organisatie.

Vanuit je uitgesproken interesse voor economische en maatschappelijke processen, weet je dat je als (wereld)burger en consument best een stevige financiële geletterdheid verwerft en een gefundeerd kenniszicht: budgetbeheer, betaalmiddelen, marktprincipes, beursnoteringen, de werking van ondernemingen, de rol hierbij van de overheid, duurzaamheidskwesties, hoe prijzen tot stand komen, het proces van vraag en aanbod, welke bedrijfssectoren belangrijk zijn (in onze regio), waarom je zelf een onderneming zou starten en hoe je hieraan begint. Je vindt het allemaal even interessant.

Maar je blik reikt verder dan de economische invalshoek: je onderzoekt de wederzijdse beïnvloeding tussen het keuzegedrag van mensen en de economie, waarbij actuele maatschappelijke fenomenen (zoals de digitalisering) een belangrijke rol spelen. Daarom vind je ICT-toepassingen en zelf programmeren meer dan interessant om data te verzamelen, te vergelijken, te analyseren en te interpreteren binnen de regels van de privacy. En voor een multimediale presentatie draai je je hand niet om.

Als dat geen uitdaging is?

ALGEMENE VORMING	
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	3
Engels	2
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Wiskunde	4
Beeld	1
Natuurwetenschappen	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muziek	1
Techniek / ICT	2
Totaal uren/week	25
Economie en organisatie	5
Moderne talen, wetenschappen	2

tweede leerjaar eerste graad

Basisoptie klassieke talen: Latijn

Als je Klassieke studiën in het eerste leerjaar met succes volgde en je nog steeds honger hebt naar meer, moet je niet twifelen om ook in het tweede jaar voor Latijn te kiezen. Deze keuze móet je maken als je in de hogere jaren een studierichting met Latijn wil volgen.

Nu vertrek je niet meer van bij het begin (*ab ovo*) en kom je dus al sneller in contact met boeiende, maar ook moeilijkere verhalen. Je toenemende kennis van de Latijnse woordenschat, van het gebruik van de naamvallen en van de tijden, stelt je in staat die teksten te ontcijferen. Maar: *nihil sine labore* (zonder inspanning geraak je nergens).

Ondertussen openbaart zich die vreemde godenwereld, worden de helden uit de Ilias en de Odyssee vertrouwde personages en weet je precies wat Caesar overkwam op de Iden van maart.

Je legt zelf steeds meer het verband tussen Latijnse, Franse, Engelse en ook Nederlandse woorden. Zodra je begrijpt wanneer een Romein het perfectum gebruikt of het imperfectum, ken je ook het verschil in het Frans tussen de *passé composé* en de *imparfait*. Ook de Duitse naamvallen zullen een koud kunstje voor je zijn!

En vergeet ten slotte dit niet: wat in het Latijn gezegd wordt, klinkt verstandig (*Quidquid Latine dictum sit, altum videtur*). Maar dat wist je natuurlijk al...

ALGEMENE VORMING	
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	3
Engels	2
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Wiskunde	4
Beeld	1
Natuurwetenschappen	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muziek	1
Techniek / ICT	2
Totaal uren/week	25
Latijn	5
Moderne talen, wetenschappen	2

tweede leerjaar eerste graad

Basisoptie maatschappij en welzijn

Je gaat op zoek naar wie je bent en wie je wil zijn. Je bent uitgesproken mensgericht, sociaalvoelend en wil die eigenschappen nog meer verfijnen en ontwikkelen. Je leeft graag 'gezond', in elke betekenis van het woord, waarbij je vertrekt vanuit een brede kennis van het individu (versta: jezelf) om zo te komen tot wat mensen verbindt en onderscheidt. Misschien is dan de basisoptie maatschappij en welzijn echt je ding.

ALGEMENE VORMING	
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	3
Engels	2
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Wiskunde	4
Beeld	1
Natuurwetenschappen	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muziek	1
Techniek / ICT	2
Totaal uren/week	25
Maatschappij en welzijn	5
Moderne talen, wetenschappen	2

Aandacht hebben voor persoonlijke levenssfeer, milieu en maatschappij zit in je genen. Je bestudeert een gezonde levensstijl, leert die te begrijpen en ontwikkelen. Je hanteert daarbij principes van kwaliteitszorg en duurzaamheid. Je verwerft inzicht in het sociale gedrag van mensen en maatschappelijke fenomenen en exploreert de raakvlakken met (natuur)wetenschappen en economische processen. Je leert sociale en communicatieve vaardigheden toepassen in verschillende situaties, welke belangrijke rol lichamelijke en geestelijke gezondheid hierbij spelen, dat verscheidenheid ook eenheid inhoudt, dat lifestyle meer om het lijf heeft dan interieur, sfeerschepping, vormgeving en mode. Kortom: als je kiest voor de basisoptie maatschappij en welzijn ontdek je dat 'mens' zijn complex is, dat leerstof en leefstof aanverwante begrippen zijn, maar ook dat je de theorie van het mens zijn eerst in de vingers moet krijgen om je aan een praktijktest te wagen.

Wat denk je, is dit jouw ding?

tweede leerjaar eerste graad

Basisoptie STEM - wetenschappen

STEM is een Engels letterwoord voor Science, Technology, Engineering en Mathematics. Als je het voelt jeuken bij deze woorden, als je geboeid bent door technologie, toegepaste wiskunde en exacte wetenschappen moet je niet twijfelen en voor de basisoptie STEM - wetenschappen kiezen.

ALGEMENE VORMING	
Godsdienst	2
Nederlands	4
Frans	3
Engels	2
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Wiskunde	4
Beeld	1
Natuurwetenschappen	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muziek	1
Techniek / ICT	2
Totaal uren/week	25
STEM - wetenschappen	5
Moderne talen, wetenschappen	2

Vanuit de kennis en vaardigheden die je opbouwt in de algemene vakken aardrijkskunde, natuurwetenschappen, techniek en ICT, leer je proefondervindelijk en via projectwerk andere natuurlijke, ruimtelijke en technische systemen onderzoeken, analyseren en toepassen. Je wordt uitgedaagd om concrete oplossingen voor wetenschappelijke vragen te formuleren, met aandacht voor mens en milieu, veiligheid en preventie. Je krijgt leersleutels aangereikt uit de vakken biologie, fysica en chemie om individueel en klassikaal wetenschappelijk onderzoek te doen: ordening, dissectie, labopraktijk, microscopische techniek, een wetenschappelijk verslag maken... het komt allemaal in deze basisoptie aan bod.

Nog een afsluitend en uitdagend praktijkvoorbeeld? In de les natuurwetenschappen leer je over de bodemsoorten. Dat wakkerd je STEM-instincten aan. Je trekt er klassikaal op uit om bodemstalen te nemen, die te onderzoeken en te vergelijken met andere 'monsters', je analyseert en interpreteert je meetgegevens en leert proefondervindelijk het vak natuurwetenschappen naar waarde schatten. Boeiend toch?

Proficiat!

Je bent geslaagd in het tweede jaar van de eerste graad en nu op weg naar de tweede graad. Welke richting zal je inslaan?

In de eerste graad heb je al kunnen ontdekken waar je belangstelling het sterkst naar uitgaat, welke vakken je graag doet en voor welke vakken je een behoorlijk resultaat behaalde.

De keuze die je nu mag maken, is belangrijk, omdat de studierichtingen in de tweede graad onderling sterker verschillen en omdat je je opties voor de derde graad ook al voor een stukje vastlegt. Laat je studiekeuze bepalen door je persoonlijke aanleg, je mogelijkheden en je belangstelling. Het uitgangspunt voor een verantwoorde keuze is correcte informatie.

Maar voor je kiest, is het belangrijk zicht te krijgen op de vernieuwde onderwijsstructuur van de tweede graad. De studiegebieden ASO, TSO en BSO zullen verdwijnen. Studierichtingen krijgen nu een plaats in acht studiedomeinen: Economie en organisatie, Maatschappij en welzijn, STEM, Taal en cultuur, Kunst en creatie, Land- en tuinbouw, Sport, Voeding en horeca.

Sommige studierichtingen hebben een raakvlak met meerdere studiedomeinen. Die worden domeinoverschrijdend genoemd. Studierichtingen met een meer eenduidig karakter zijn domein ge-

bonden.

Elke studierichting wordt ook nog eens gekenmerkt door drie mogelijke leertrajecten die focussen op het uiteindelijke doel van je gekozen studierichting, zeg maar (met een moeilijk woord): de finaliteit.

De finaliteit *Doorstroom* omvat alle studierichtingen die toegang geven tot een brede waaier van academische en professionele bachelors in het hoger onderwijs.

De finaliteit *Arbeidsmarkt* bereidt je voor op het werkveld of een graduaatsopleiding aan een hogeschool.

De *Dubbele finaliteit* combineert de twee vorige: je kunt meteen aan de slag op de arbeidsmarkt of je studeert nog voort.

Nog belangrijk om te weten: de leerplannen hebben per finaliteit voor de basisvakken dezelfde eindtermen, ze verschillen wel in het specifieke gedeelte.

**Je staat op een kruispunt, je denkt even na.
Wat doe je graag en wat kan je goed?
Wie ben je nu en wie wil je worden?**

graad 2

Welke studiedomeinen en -richtingen vind je in het vernieuwde eerste leerjaar van de tweede graad?

FINALITEIT	Doorstroom domeinoverschrijdend	Doorstroom domeingebonden	Dubbele finaliteit doorstroom/ arbeidsmarkt
DOMEIN			
Economie en organisatie	Economische wetenschappen		
Maatschappij en welzijn	Humane wetenschappen	Maatschappij en welzijnswetenschappen	Maatschappij en welzijn
STEM	Natuurwetenschappen		
Taal en cultuur	Latijn		
	Moderne talen		

Voor het tweede leerjaar van de tweede graad blijft alles nog een jaartje bij het oude. De onderwijsvernieuwing gebeurt immers gefaseerd per graadjaar/schooljaar.

Economie

ASO

Humane wetenschappen

ASO

Latijn

ASO

Wetenschappen

ASO

Sociale en technische wetenschappen

TSO

tweede graad

(doorstroom)

Economische wetenschappen

Economie, talen en wiskunde zitten in je leer-DNA, voor jou zijn het meer dan theoretische vakken, het zijn de onmisbare sleutels om de wondere macro- en microsystemen van consument en producent te doorgronden.

In de **doorstroom studierichting Economische wetenschappen** combineer je een uitgebreid pakket economie en wiskunde met een brede algemene vorming. Je leert logisch en kritisch denken om economische en wiskundige concepten en hun onderlinge verbanden te begrijpen.

Even inzoomen

In het vak economie leer je hoe consument en producent zich verhouden tot de economische wereld, je verdiept je in marktwerking en de rol van overheden en (internationale) organisaties in deze processen.

De kern van het ondernemen, werken in een onderneming, risico's nemen en beheersen, leren plannen, samenvatten, onderzoeken, grafieken en tabellen maken, het zijn basisvaardigheden die je al doende in de vingers krijgt.

In het vak Mens, milieu en samenleving leer je inclusief denken over actualiteitsvragen, onderzoeksmethodes en statistische criteria. ICT-toepassingen zullen hierbij je zelfredzaamheid vergroten.

Economische Wetenschappen	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	4
Engels	3	2
Wiskunde	5	5
Economie	4	4
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Biologie	1	1
Chemie	1	1
Fysica	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
Complementaire uren:		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke vorming Beeld	1	0
Artistieke vorming Muziek	0	1
Project economie / onderzoek	0	1
	32	32

tweede graad

(doorstroom)

Humane wetenschappen

Je kijkt graag naar mensen en het verwondert je telkens weer hoe anders ze kunnen zijn. Cultuur boeit je, maar ook filosofie, sociologie en psychologie, en daar bovenop heb je een sterk vermogen tot kritisch denken en zelfreflectie.

In de **doorstroom studierichting Humane wetenschappen** combineer je een breed algemeen vormend vakkenpakket met filosofie, kunstbeschouwing, sociologie en psychologie. Je kijkt en luistert naar de wereld om je heen, reflecteert over het goede en het kwade waartoe de mens in staat is, gaat op zoek naar het geluk en de zin van het leven... en dat allemaal met een groot abstractievermogen en een flinke dosis openheid, creativiteit en flexibiliteit.

Even inzoomen

Het vak Sociologie-Psychologie splitst zich uit over gedragswetenschappen en sociale wetenschappen, je bestudeert de mens als individu en als lid van de samenleving. Je confronteert je eigen ervaringen met inzichten uit de psychologie, de sociologie en de antropologie. Het kind in de samenleving, de ontwikkeling van de adolescent, interactie en gedrag, relaties... het zijn thema's die allemaal aan bod komen. In het vak kunstbeschouwing leer je kunst(werken) analyseren en waarderen vanuit een historische context. Het vak filosofie heeft de volgende krachtlijnen: nadenken over het eigen karakter van filosofie en haar relatie tot de wetenschappen, nadenken over de mens vanuit filosofische benaderingen, over waarheid en kennis, over goed en kwaad vanuit filosofische stromingen. En tot slot nadenken over de hoop en de zin van het leven.

Humane wetenschappen	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	4
Engels	3	2
Wiskunde	4	4
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Biologie	1	1
Chemie	1	1
Fysica	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
Kunstbeschouwing	1	2
Filosofie	1	2
Sociologie-Psychologie gedragswetenschappen sociale wetenschappen	3	3
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke Vorming (Beeld en Muziek)	1	0
	32	32

tweede graad

(doorstroom)

Latijn

Heb je niet alleen interesse voor Latijn, maar ook voor wiskunde en taal, dan beschik je over de gedroomde talenten om te kiezen voor Latijn. En met een gezonde portie creativiteit, maak je het keuzeplaatje helemaal af.

In de eerste graad heb je al flink wat Latijnse spraakkunst en woordenschat bestudeerd. **In deze doorstroomrichting** ga je die kennis verder uitdiepen. Ze vormt de basis voor de lectuur van originele Latijnse teksten. Inderdaad, in de tweede graad ga je geleidelijk overschakelen naar de lectuur van teksten die door de Romeinen zelf geschreven zijn. En daarbovenop krijg je een stevig pakket wiskunde en algemene vakken.

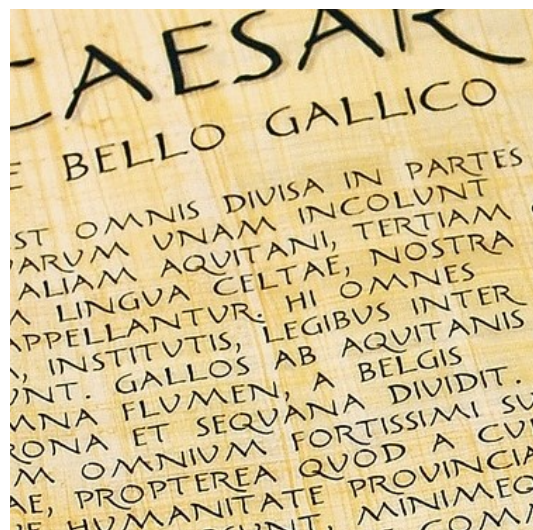

Even inzoomen

Je spit de teksten niet alleen grammaticaal uit, maar ook stilistisch en inhoudelijk. Je maakt uitvoerig kennis met de denk- en leefwereld van de Romeinen, die een onmiskenbare invloed uitgeoefend hebben op onze Westerse cultuur.

De teksten die je in de tweede graad leest, zijn vooral fragmenten uit het historisch werk van Caesar (*De Bello Gallico*) en Sallustius (*De Catilinae Coniuratione*), maar ook poëtische teksten van Ovidius (*Metamorphoses*) komen aan bod.

Latijn	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	4
Latijn	5	5
Engels	3	2
Wiskunde	5	5
Biologie	1	1
Chemie	1	1
Fysica	1	1
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Lichamelijke opvoeding	2	2
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke Vorming (Beeld en Muziek)	0	1
	32	32

tweede graad

(doorstroom)

Maatschappij en welzijnswetenschappen

Je bent sociaalvoelend en hebt een groot inlevingsvermogen. Je bent geboeid door de actualiteit. Je bent in handelen en denken mensgericht, met een bijzondere belangstelling voor natuurwetenschappen en wiskunde. Dan heb je alle troeven in de hand voor deze verrijkende studierichting.

De **doorstroom studierichting Maatschappij en welzijnswetenschappen** combineert een degelijke algemene vorming met een uitgesproken aandacht voor filosofie, sociologie en psychologie. Je reflecteert over ethische stromingen, wijsgerige visies, antropologische tendensen. Dat gebeurt vanuit een maatschappelijke context en concrete casussen, met een duidelijke focus op gezondheid en welzijn. Je wil nadenken over essentiële levensvragen, je gaat kritisch om met informatie en maatschappelijke verschijnselen. Je verwerft op deze manier een sterk wetenschappelijk begrippenkader, waarmee je verbanden kunt leggen en analytische denkprocessen uitvoeren.

Even inzoomen

Sociologie

Dit vak heeft duidelijke krachtlijnen, waarbij de mens in zijn handelen en denken centraal staat. Je leert over relatievorming, maatschappelijke thema's en ontwikkelingen, (sub)culturen, rolmodellen, en socialisatiemechanismen.

Psychologie

Hier leer je de persoonlijkheidsvorming van de mens vanuit verschillende psychologische theorieën, zonder de raakvlakken met sociologie en antropologie uit het oog te verliezen.

Filosofie

In het vak filosofie wordt nagedacht over het eigen karakter van filosofie en haar relatie tot de wetenschappen, maar ook een filosofische benadering van de mens gebracht. We filosoferen over waarheid en kennis, goed en kwaad en bezinnen op filosofische wijze over de hoop en de zin van het leven.

Maatschappij en welzijnswetenschappen	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	3	3
Engels	2	2
Wiskunde	4	4
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	1	1
Natuurwetenschappen		
Biologie	1	1
Chemie	1	1
fysica	1	1
Labo natuurwetenschappen	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
Inleiding filosofie	1	2
Sociologie-Psychologie gedragwetenschappen sociale wetenschappen	5	5
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke vorming Muziek	0	1
Artistieke vorming Beeld	2	0
	32	32

tweede graad

(dubbele finaliteit)

Maatschappij en welzijn

Ook voor deze studierichting ben je sociaalvoelend en heb je een groot inlevingsvermogen. Mensgericht handelen en denken zijn uitgesproken kwaliteiten van jou. Je hebt een praktische belangstelling voor gezondheidszorg en het gedrag van anderen, je wil je verdiepen in vaardigheden in functie van het ondersteunen, verzorgen en begeleiden van kinderen en volwassenen.

Deze **studierichting met een dubbele finaliteit** geeft je later (na het afsluiten van een derde graad) rechtstreeks toegang tot het werkveld (is dus arbeidsgericht) of biedt je alle kansen om nog hogere studies aan te vatten in personenzorg.

Maatschappij en welzijn	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	2	2
Engels	2	2
Wiskunde	3	3
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	1	1
Natuurwetenschappen	2	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
Maatschappij en welzijn		
• gezondheidsbevordering	4	5
• ontwikkeling, (ped)agogisch handelen, relatie samenleving	4	4
• project	1	2
• fysiologie en anatomie	1	1
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke vorming Muziek	0	1
Artistieke vorming Beeld	2	0
	32	32

Even inzoomen

Maatschappij en welzijn

In dit 'brede' vak leer je correct (ped)agogisch handelen en communiceren, je benadert de mens vanuit een maatschappelijke focus, met voldoende theoretische aandacht voor fysiologie en anatomie.

Je verwerft via projectwerk basiscompetenties wat betreft belevingsgericht handelen, observeren en reflecteren.

Je sociale vaardigheden zijn daarbij cruciaal, maar ook je fysieke bereidheid en motorische geschiktheid om (ver)zorgende taken uit te voeren.

Moderne talen

* onder voorbehoud

Je hebt een uitgesproken aanleg en interesse voor het Nederlands en de vreemde talen Frans, Engels én Duits. Maar ook je abstractievermogen voor wiskunde en wetenschappen is een onmisbaar ingrediënt om voor dit leertraject te kiezen.

Moderne talen is een sterk **theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit**. Eigenlijk moet je een beetje van alle markten thuis zijn. Je verdiept je communicatieve vaardigheden in het Nederlands, Engels, Frans en zelfs Duits. Maar taalstudie heeft ook een theoretische basis: pragmatiek, sociolinguïstiek, taalsystematiek en literatuur worden op je leerbordje geserveerd. En het gerecht wordt helemaal top met een verdiepte basisvorming voor chemie, fysica en wiskunde.

Even inzoomen

In het vak communicatiewetenschappen leer je inzicht verwerven in onze gemediatiseerde maatschappij, de soorten communicatiemediën en - processen, maar ook hoe je kritisch en genuanceerd hiermee kunt omgaan. Beeldvorming en framing, factcheck en fake news, voorlichting en sensibilisering via (sociale) media, taalregisters in subculturen, de rol van influencers... je verwerft een degelijke mediawijsheid, waarbij je ook aan de slag leert gaan met computer, audiovisuele tools en diverse softwarepakketten.

Moderne talen	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	5	4
Communicatiewetenschappen	1	2
Frans	5	4
Engels	3	3
Duits	-	2
Wiskunde	4	4
Biologie	1	1
Chemie	1	1
Fysica	1	1
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Lichamelijke opvoeding	2	2
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke vorming (Beeld – Muziek)	1	0
Filosofie	1	2
Kunstbeschouwing	1	0
	32	32

tweede graad

(doorstroom)

Natuurwetenschappen

Je hebt wiskundig inzicht en houdt van logisch redeneren? Je wilt de natuur graag ontrafelen in vakken als biologie, chemie en fysica? En liefst sta je zelf nog te experimenteren?

In de sterk **theoretische doorstroom studierichting Natuurwetenschappen** kies je naast een sterke algemene vorming duidelijk voor een stevig pakket wiskunde en wetenschappen. Je wordt aanzet tot abstract en systematisch denken en geoefend in het kritisch analyseren van datamateriaal. De studie van de wetenschappen veronderstelt ruime cognitieve, affectieve en psychomotorische vaardigheden.

Even inzoomen

Je leert deductief, empirisch en probleemoplossend werken vanuit de kernwetenschappen biologie, chemie en fysica.

In het vak **biologie** krijg je een antwoord op vragen als: hoe vinden levende wezens soortgenoten? Hoe 'weten' ze welk voedsel geschikt voor ze is? Je ontdekt hoe ze reageren op prikkels uit hun omgeving en hoe de coördinatie van prikkels gebeurt. Je leert de indeling van planten en dieren en hun belangrijkste kenmerken. Alles over biodiversiteit, dus.

In de lessen **chemie** leer je nu hoe materie is samengesteld en hoe ze verandert door chemische reacties. Tegelijkertijd leer je de betekenis van de chemie-formuletaal. We gaan dieper in op mengsels en zuivere stoffen, chemische elementen, atoommodellen, chemische reacties... Zelfstandig werk chemie houdt in: de leerstof inoefenen en zelf experimenteren in het laboratorium. Door die proeven verdiept je leerstof, verruimt je inzicht en verbetert je handvaardigheid.

Bij **fysica** leer je de wetmatigheden van de natuurverschijnselen om je heen. Je zoekt naar de oorzaken en de gevolgen van deze verschijnselen. Je voert gevarieerde experimenten en waarnemingen uit, alleen of onder begeleiding van je leerkracht. Zo leer je begrijpen hoe wetenschap ontstaat en groeit.

Natuurwetenschappen	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	4
Engels	3	2
Wiskunde	5	5
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Biologie	2	2
Chemie	2	2
Fysica	2	2
Lichamelijke opvoeding	2	2
Complementaire uren		
Mens, milieu en samenleving	1	1
Artistieke vorming (Beeld - Muziek)	1	1
STEM	1	2
	32	32

Gefeliciteerd!

Je bent nu ook geslaagd voor de tweede graad en op weg naar de laatste. Een aantal richtingen sluiten logisch op elkaar aan. Volgde je in de tweede graad bijvoorbeeld economie, dan kun je nu makkelijk doorstromen naar Economie-moderne talen. Overgaan naar Humane wetenschappen of Wetenschappen-wiskunde ligt dan weer wat moeilijker maar is daarom nog niet onmogelijk. Je zult dan wel extra inspanningen moeten leveren. Ons schoolteam helpt je graag bij je keuze.

Vrije ruimte in de derde graad ASO

In het vijfde en zesde jaar van het ASO kunnen scholen een aantal uren op creatieve wijze zelf invullen. Zelfsturend leren, vakoverschrijdend denken en teamwork, het hoort allemaal thuis in deze uren 'vrije ruimte'.

In onze school vullen we deze uren als volgt in:

- In de richting Economie - moderne talen kun je als extra uur wiskunde kiezen of taalkundig - literaire vorming. In het zesde jaar versterken we de component economie met economische vorming en krijg je de kans om een mini-onderneming uit te bouwen.
- In Economie - Wiskunde kies je voor extra uren wiskunde of wetenschappen. Als je voor wetenschappen kiest, heb je in het zesde jaar ruimte voor je eigen mini-onderneming.
- In Humane wetenschappen kies je voor een uur taalkundig-literaire vorming of extra wiskunde. Daarnaast krijg je in het vijfde jaar een uur multimedia en in het zesde jaar een uur onderwijsloopbaanbegeleiding.
- In Latijn - Wetenschappen wordt de vrije ruimte wetenschappelijk ingevuld. In Latijn - Wiskunde kies je voor extra wiskunde of wetenschappen.
- In Moderne talen - Wetenschappen krijg je in het vijfde jaar een uur taalkundig-literaire vorming aangeboden. Bovendien heb je in het vijfde en zesde jaar een extra uur wetenschappen.
- In de richting Wetenschappen - wiskunde kun je zelf je klemtoon kiezen: 2 uur wiskundig-wetenschappelijke vorming of 2 uur zuiver wetenschappelijke vorming.

graad 3

Economie - moderne talen	ASO
Economie - wiskunde	ASO
Humane wetenschappen	ASO
Latijn - wetenschappen	ASO
Latijn - wiskunde	ASO
Moderne talen - wetenschappen	ASO
Wetenschappen - wiskunde	ASO
Gezondheids- en welzijnswetenschappen	TSO
Jeugd- en gehandicaptenzorg	TSO
Sociale en technische wetenschappen	TSO

derde graad ASO

Economie - moderne talen

Je wilt inzicht krijgen in de arbeidswereld en het economisch functioneren van de samenleving. Je hebt daarnaast ook aanleg voor talen en ontwikkelt graag je communicatieve vaardigheden.

In de studierichting Economie - moderne talen krijg je een evenwichtig en breed aanbod. Fundament van deze richting is een ruim pakket algemene vorming, met duidelijke mens- en natuurwetenschappelijke accenten.

Het vak economie wil je grondig voorbereiden op het maatschappelijke leven, het bedrijfs-wetenschappelijk denken en de juridische wetmatigheden van de ons omringende werkelijkheid. In het vijfde jaar kan je kiezen voor een extra uur wiskunde met een bijkomend uur taalkundig-literaire vorming of 2 lesuren taalkundig-literaire vorming. In het zesde jaar maken we ruimte voor economische vorming, bouw je een mini-onderneming uit en bekwaam je je in ICT.

Vreemde talen (Frans, Engels, Duits) bieden een waaier aan mogelijkheden. Via de studie van de letterkunde kom je in contact met de bronnen van onze cultuur. Een goede kennis van deze moderne talen bevordert je slaagkansen in het hoger onderwijs en draagt bij tot je ontwikkeling als wereldburger.

Economie-moderne talen	pakket A + 1u taalkundige vorming			pakket B + 1u wiskunde	
	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar		5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2		2	2
Nederlands	4	4		4	4
Frans	4	3		4	3
Engels	3	3		3	3
Duits	2	3		2	3
Taalkundig- literaire vorming	2	1		1	-
Economische vorming / minionderneming	-	1		-	1
Economie	4	4		4	4
Wiskunde	3	3		4	4
Aardrijkskunde	1	1		1	1
Geschiedenis	2	2		2	2
Natuurwetenschappen	2	2		2	2
Esthetica/seminarie	1	1		1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2		2	2
	32	32		32	32

Taalkundig - literaire vorming onder de loep

In de vrije ruimte 'taalkundige en literaire vorming' willen we je communicatief, sociaal en taalvaardig maken. De klemtoon ligt op het 'zelf ervaren'. In het eerste semester krijg je extra lessen Duits om je basis van deze taal te versterken. Daarna gaan we vakoverschrijdend te werk. Vanuit verschillende onderwerpen (o.a. gerecht, thrillers, campagnes) ga je op zoek naar gelijkenissen en verschillen in taal en vormgeving. De projecten houden verband met de actualiteit en de hedendaagse cultuur. Je leert informatiebronnen selecteren en raadplegen en een presentatie geven voor een groep. Je wordt uitgenodigd om zelf keuzes te maken en taken in groep uit te werken. We hechten veel waarde aan zelfstandig werken en evaluatie van het eigen leerproces. Niet enkel het eindproduct telt, ook de manier van werken wordt beoordeeld.

derde graad ASO

Economie - wiskunde

Als je kiest voor de combinatie van economie en wiskunde, zijn je keuzemogelijkheden in het hoger onderwijs erg ruim. Economie wordt vrij abstract benaderd, waarbij de algemene economie of sociale economie de meeste aandacht krijgt.

Je bestudeert de menselijke relaties in een land en tussen landen onderling. Het deelvak bedrijfswetenschappen behandelt de problemen en relaties van het bedrijfsbeleid: productie, kostenbeheersing, boekhouding en bedrijfsbeheer, internationale handel, en personeelsbeleid. Boekhouding is vooral een ondersteunend onderdeel en in het deelvak recht maak je kennis met juridische wetmatigheden in de samenleving.

Ook in deze richting neemt de studie van de moderne talen een belangrijke plaats in. De aandacht gaat naar het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden, de reflectie op taal en de kennismaking met anderstalige literatuur.

In pakket A kan wiskunde uitgebreid worden van 6 naar 8 uur. Via het complementaire gedeelte Wiskundige vorming, bereik je een vrij hoog niveau van algemeenheid en abstractie.

Economie-wiskunde		
	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	3	3
Engels	2	2
Economie	4	4
Economische vorming / mini-onderneming	-	1
Wiskunde	6	6
Biologie	1	1
Chemie	2	1
Fysica	2	2
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Esthetica/seminarie	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
	32	32

derde graad ASO

Humane wetenschappen

Je bent geboeid door de manier waarop mensen de werkelijkheid ervaren en vorm geven. Nieuwsgierig naar de levenswijze van mensen in andere culturen, op zoek naar diepgang en samenhang. Je confronteert tradities van anderen met je eigen opvattingen, ideeën en wensen.

Humane wetenschappen is een ASO-richting die je een brede vorming biedt en je ook voorbereidt op academisch hoger onderwijs. In onze school kun je kiezen voor een extra uur wiskunde of een uur taalkundig-literaire vorming. Daarnaast krijg je in het vijfde jaar een uur multimedia en in het zesde jaar een uur onderwijsloopbaanbegeleiding.

Als je dus interesse hebt voor talen en taalvaardigheid als een pluspunt beschouwt, als je daarnaast een levendige verbeeldingskracht en een goed inlevingsvermogen hebt, kunt analyseren en synthetiseren, dan is de richting Humane wetenschappen vast iets voor jou.

Onderwijsloopbaan- begeleiding (OLB) onder de loep

Tijdens de lessen OLB willen we onze leerlingen in een veilige en ondersteunende omgeving positief stimuleren en bemoedigen in hun studiekeuzeproces. Zo koppelen we studiekeuze aan interesse, vrijheid en geboeidheid.

We doorlopen de verschillende fasen in de studiekeuze: oriëntatie, exploratie van jezelf, zowel in de breedte als in de diepte. We focussen verder op beslissingsstatus en binding.

Er is ruimte om dit theoretisch kader te toetsen aan de realiteit. De leerlingen nemen deel aan een aantal activiteiten waaronder de oudleerlingendag, openlesdagen, de SID-inbeurs en een werkveldverkenning.

Humane wetenschappen		
	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	3
Engels	3	3
Wiskunde	3/4	3/4
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	2	2
Natuurwetenschappen	2	2
Gedragwetenschappen	3	3
Cultuurwetenschappen	3	3
Taalkundig-literaire vorming	1/-	1/-
Multimedia / culturele vorming	1	1
Onderwijsloopbaanbegeleiding	-	1
Esthetica	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
	32	32

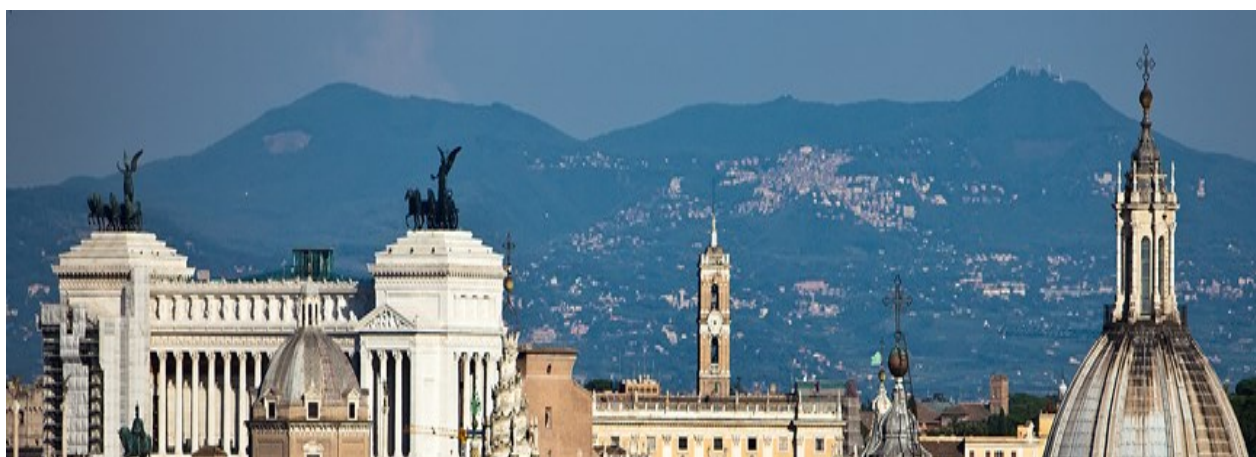
derde graad ASO

Latijn-wetenschappen / Latijn- wiskunde

Als je in de derde graad kiest voor Latijn, kom je in contact met poëtische, historische, retorische en juridische teksten. Je verwerft inzicht in de literatuurgeschiedenis en ontwikkelt zo je literaire smaak. Latijnse auteurs (zoals Catullus, Vergilius, Horatius, Cicero, Tacitus en Seneca) brengen je in contact met een beschaving die één van de pijlers is van de Westerse cultuur. Dit vak geeft je ook een uitgesproken culturele bagage mee (vergelijken van en respect leren opbrengen voor klassieke en hedendaagse culturele fenomenen) en vergroot je algemeen historisch inzicht.

De component Wetenschappen omvat de vakken biologie, chemie en fysica (in mindere mate wiskunde en aardrijkskunde). Je leert empirisch feitenmateriaal verzamelen en dat ook inzichtelijk verwerken. Door experimentele waarneming in het schoollabo, competentiegericht veldwerk, audiovisueel materiaal en opzoeken in naslagwerken, oefen je je kritisch analysevermogen en verwerf je een wetenschappelijke evaluatiemethodiek. Via het complementaire gedeelte Wiskundige vorming, bereik je een vrij hoog niveau van algemeenheid en abstractie. Moderne talen blijven ook een belangrijke plaats innemen. De aandacht gaat naar het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden en een literaire verkenning van anderstalige literatuur.

Latijn	-wetenschappen			-wiskunde	
Godsdienst	2	2		2	2
Nederlands	4	4		4	4
Frans	3	3		3	3
Latijn	4	4		4	4
Engels	2	2		2	2
Wiskunde	4	4		6	6
Wetenschappelijke vorming	1	-		-	-
Biologie	2	2		1	1
Chemie	2	2		2	2
Fysica	2	2		2	2
Aardrijkskunde	1	2		1	1
Geschiedenis	2	2		2	2
Esthetica/seminarie	1	1		1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2		2	2
	32	32		32	32

Moderne talen - wetenschappen

Je hebt belangstelling voor een combinatie van het verbaal-literaire met het exact-wetenschappelijke. Je hebt aanleg en interesse voor talen. Je wilt inzicht krijgen in de complexiteit van de natuur en de wonderbaarlijke samenhang tussen de componenten ervan. Je bent geboeid door vakken zoals biologie, fysica en chemie.

In de studierichting Moderne talen - wetenschappen krijg je een degelijke wetenschappelijke vorming. Maar ook door je aanleg en interesse voor vreemde talen (Frans, Engels, Duits) worden je kennis en vaardigheden snel op een hoger niveau gebracht. Je verwerft een grondig inzicht in de finesses van de aangeboden talen en leert nauwkeurig, genuanceerd en gericht te communiceren. Dankzij de ruime aandacht voor literatuur kom je bovendien in contact met de bronnen van onze cultuur, wat zal bijdragen tot je ontwikkeling als wereldburger.

Moderne talen - wetenschappen		
	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	4	3
Engels	3	3
Duits	2	3
Taalkundig-literaire vorming	1	-
Wiskunde	4	4
Aardrijkskunde	1	2
Geschiedenis	2	2
Biologie	2	2
Chemie	2	2
Fysica	2	2
Esthetica/seminarie	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
	32	32

Verder studeren na het ASO?

In het ASO verken je de werkelijkheid op een theoretische manier, als voorbereiding op studies aan universiteit of hogeschool.

Doorgedreven taalvaardigheid, een degelijke wetenschappelijke opleiding, vermogen tot structureren en verwerking, een creatieve en kritische houding, doorzettingsvermogen, een goede leermethode en studiediscipline bieden daartoe de beste garanties.

derde graad ASO

Wetenschappen - wiskunde

Je hebt interesse voor de eigen abstracte wereld van wiskunde enerzijds en de verklaring van de natuurverschijnselen anderzijds. Je beschikt over een voldoende groot abstractievermogen. Je bent in staat om verbanden te leggen tussen de wetenschappen en de wiskunde. Je kan nauwgezet en methodisch werken. Je wilt daarnaast een diepgaande algemene vorming.

In de studierichting Wetenschappen - wiskunde komt de zuiver wetenschappelijke vormingscomponent sterk aan bod. Deze richting waarborgt een intensieve training en inductief / deductief denken. Zowel de taalkundige als de wiskundige beheersing van exacte formuleringen, wetmatigheden en technieken worden ingeoefend.

wiskundig-wetenschappelijke vorming onder de loep

Naast het basispakket wetenschappen en wiskunde kies je nog 2 bijkomende uren wiskundige of wetenschappelijke vorming.

Wiskundige vorming

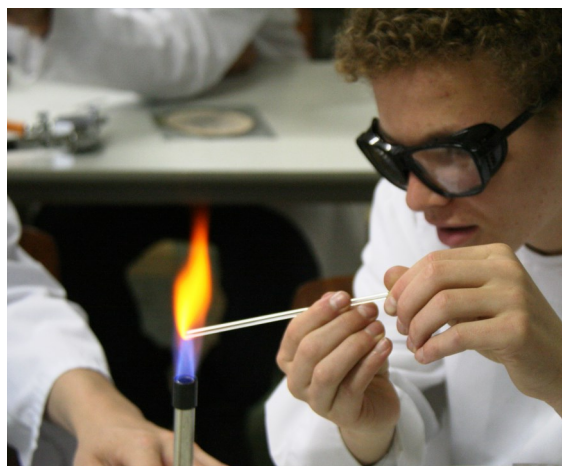
De vrije ruimte wiskundige vorming biedt verdieping en aanvulling bij het basispakket wiskunde: er komen bijkomende wiskundige onderwerpen aan bod en het abstractieniveau ligt ook hoger. Je werkt projecten uit in samenwerking met de KUL ('junior-college'), diept analytische meetkunde verder uit, en ook logica, reeksen, lineaire algebra en differentiaalvergelijkingen staan op het menu.

Deze vorming bereidt je beter voor op (sterk) wiskundige richtingen in het hoger onderwijs.

Wetenschappelijke vorming

In de vrije ruimte wetenschappelijke vorming krijg je innoverende laboratoria-opdrachten voor de vakken biologie, chemie en fysica. Je werkt onderzoeksvragen uit en leert er zelf formuleren. Onderzoekplannen stel je zelf op en je gebruikt daarbij verschillende werkvormen. Je bezoekt bedrijven die baanbrekend wetenschappelijk onderzoek verrichten (zoals IMEC en ESA). Je neemt ook deel aan externe initiatieven (zoals Kwantum Spinoff, Science Slam, Design 2030) en aan wedstrijden die door hogescholen en universiteiten worden uitgeschreven.

Wetenschappen—wiskunde		
	pakket A/B	
	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	3	3
Engels	2	2
Wiskunde	6	6
Wiskundige vorming	2/0	2/0
Aardrijkskunde	1	2
Geschiedenis	2	2
Biologie	2	2
Chemie	2	2
Fysica	2	2
Wetenschappelijke vorming	1/3	0/2
Esthetica/seminarie	1	1
Lichamelijke opvoeding	2	2
	32	32

derde graad TSO

Gezondheids- en welzijnswetenschappen

Gezondheids- en welzijnswetenschappen		
Vakken	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4 / 3	4 / 3
Frans	2	2
Engels	2	2
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	1	1
Wiskunde	2 / 3	2 / 3
Lichamelijke opvoeding	2	2
Toegepaste biologie	4	4
Toegepaste chemie	2	2
Toegepaste fysica	1	1
Psychopedagogiek	3	3
Gezondheid en welzijn	3	3
Stage / seminarie	6	6
	35	35

Je hebt een open kijk op mensen en bent sociaal ingesteld. Je steekt graag een handje toe en draagt graag zorg voor anderen. Je hebt interesse voor alles wat met gezondheid en welzijn te maken heeft. Dan is dit mogelijk jouw richting.

De studierichting Gezondheids- en welzijnswetenschappen biedt je een veelzijdige opleiding waarbij praktijk en theorie in elkaar verweven zijn. Je leert sociale en zorgende vaardigheden en de ondersteunende wetenschappelijke kennis.

Je krijgt een sterk algemeen vormend vakkenpakket, waarbij je zelf kunt kiezen voor een extra uur wiskunde of Nederlands. Daarbij komt een degelijke kennismaking met psychologie en opvoedkunde, een diepe natuurwetenschappelijke verkenning van de werkelijkheid, een basiskennis van vakgebieden en domeinen uit de gezondheidszorg. Je doet een dag per week praktijkervaring op in kleuterklassen, lager onderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding, kinderdagverblijven, woon- en zorgcentra ...

De studierichting wordt versterkt door het vak seminarie: via klasbesprekingen, studiebezoeken, gastsprekers en nieuwe werkvormen verken je thema's uit de gezondheids- en welzijnssector.

Verder studeren na GWW?

Gezondheid- en welzijnswetenschappen wil resoluut voorbereiden op verdere studies in het hoger onderwijs.

Zegt gezondheidszorg jou iets?

Wil je naar het onderwijs?

Of naar de welzijnssector?

Wil je je sociaal engageren?

Of heb je belangstelling voor paramedische wetenschappen?

Je bent alvast goed op weg!

derde graad TSO

Jeugd- en gehandicaptenzorg

Je hebt een sterke persoonlijkheid, zin voor initiatief en vooral een groot geloof in de mogelijkheden van mensen. Je beschikt over voldoende verantwoordelijkheidszin en bent niet bang om je mouwen op te stropen. Dan vind je hier beslist je gading.

In de studierichting 'Jeugd- en gehandicaptenzorg' word je gedurende twee jaar opgeleid om mensen die opvoedingshulp nodig hebben, te begeleiden. Centraal hierbij staat een stevige vorming van je eigen persoon, het verwerven van communicatieve vaardigheden en een verantwoorde begeleidingsstijl. Inzicht krijgen in de noden van de anderen en daar gepast op inspelen zijn essentieel en worden ook uitgebreid besproken en getraind.

Daarom omvat de opleiding naast een algemene vorming in het vijfde jaar vijf weken praktijkstage en acht weken in het zesde jaar. Die stage kun je doorbrengen in diverse voorzieningen: medisch-pedagogische instituten, gezinsvervangende tehuizen, dagcentra. Je leert daar omgaan met kinderen, jongeren en volwassenen, in team werken met andere opvoeders, leiding nemen en verantwoordelijkheid dragen, kritisch nadenken over waarden in de opvoeding, je creativiteit en expressie trainen. Kortom: het echte werk.

Jeugd- en gehandicaptenzorg		
Vakken	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	3	3
Frans	2	2
Engels	2	2
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	1	1
Wiskunde	2	2
Lichamelijke opvoeding	2	2
Expressie en animatie	2	2
Beroepsgerichte pedagogiek en psychologie	4	1
Ortho(ped)agogiek en vaardigheden	4	5
Biologie van de mens	2	2
Wetgeving	1	1
Verzorging / beroepsgerichte zorgkunde	2	-
Stages	5	8
	35	34

Verder studeren na JG?

Na je opleiding Jeugd- en gehandicaptenzorg kan je meteen aan de slag als opvoeder /opvoedster klasse II (A), maar sta je ook sterk om een verdere studie met sociale inslag aan te vatten. Van lerarenopleiding en sociaal hoger onderwijs, over gezondheidszorg tot gezins- of readaptatiewetenschappen, orthopedagogiek... het kan allemaal.

derde graad TSO

Sociale en technische wetenschappen

Je bent creatief en hebt een uitgesproken sociale interesse. Je hebt daarnaast ook belangstelling voor wetenschappelijk en technische toepassingen en een brede aandacht voor voeding en grondstoffen. Dan is dit dé richting voor jou.

Volgde je deze richting al in de tweede graad, dan ken je de krachtlijnen natuurlijk al, maar ook leerlingen uit andere technische richtingen zoals Techniek Wetenschappen of leerlingen uit ASO- richtingen kunnen hier aansluiten – al zal er wat extra inzet nodig zijn.

De studierichting stoelt op drie pijlers: natuurwetenschappen (integratie van biologie, fysica, chemie en labo), sociale wetenschappen (waarin je de mens bestudeert in zijn ontwikkeling) en voeding (zowel theoretisch als praktijkgericht). Deze drie pijlers worden getoetst aan vaardigheden / competenties in het vak 'integrale opdrachten'. Daarbij neem je zelf je leerproces in handen.

In Sociale en technische wetenschappen krijg je bovendien een brede basisvorming met onder andere 9 uur talenonderricht en 3 uur wiskunde.

Later kun je terecht in het studiegebied gezondheidszorg, biotechniek, industriële wetenschappen en technologie, onderwijs, sociaal-agogisch werk...

Sociale en technische wetenschappen		
Vakken	5 ^{de} jaar	6 ^{de} jaar
Godsdienst	2	2
Nederlands	4	4
Frans	3	3
Engels	2	2
Aardrijkskunde	1	1
Geschiedenis	1	1
Wiskunde	3	3
Lichamelijke opvoeding	2	2
Toegepaste natuurwetenschappen	5	5
Sociale wetenschappen	4	4
Integrale opdrachten		
Praktijk voeding	2	2
Voeding	1	1
Sociale wetenschappen	1	1
Natuurwetenschappen	1	1
	32	32

Verder studeren na STW?

Door de drie uitgesproken polen van de richting bereidt Sociale en technische wetenschappen voor op diverse studiegebieden van het hoger onderwijs van één cyclus.

Wil je naar het onderwijs of de welzijnssector? Zegt de sector voeding jou iets? Wil je je sociaal engageren? Of heb je belangstelling voor sociale wetenschappen?

Je hebt alvast een degelijke vooropleiding gehad!

Sancta Maria Leuven bruist van het leven:

meer dan 1 200 leerlingen en
een 180-tal leerkrachten en medewerkers
maken hier elke dag samen school.

We doen dat open en hartelijk,
dynamisch en creatief,
vanuit een groot respect voor elkaar.

Hier mag je studeren en je ontwikkelen
zonder prestatiedwang,
leer je met iedereen samenwerken
zonder concurrentie te vrezen,
leer je anderen als mens waarderen
en je inzetten voor elkaar.